

project 3

+Od^{w 55}

Kleuters VBS Belleghem krijgen kleurrijke nieuwbouw

Tekst: Franky Vantighem
Fotografie: Uzien

Veel-zijdig samenspel van kleur, ruimte en licht

Het dossier heeft lange tijd aangesleept, maar nu staat hij er: de nieuwbouw voor de kleuters van de Vrije Basisschool in Bellegem. Architect Chris Vertriest slaagde erin om een aantal niet-evidente uitdagingen en vereisten om te zetten in een kleurrijk en praktisch ontwerp. Furnibo zorgde voor een kwalitatieve uitvoering met enkele opvallende accenten. Directeur Dirk Demarcke is dik tevreden met het eindresultaat.

De plannen voor het nieuwe gebouw in de VBS Bellegem dateren al van 1999 en kwamen tot stand na een doorlichting van twee jaar eerder. "Toen kregen we te horen dat we niet langer drie klassen mochten toelaten op onze zolderverdieping, maar nog slechts één", zegt directeur Dirk Demarcke. "We zaten dus met een probleem. Bovendien beschikten we niet over een grote binnenzaal voor sporten, feesten ... Nadat de kerkfabriek ons een aanpalend stuk grond in erfpacht had gegeven, hebben we dan een plan ontwikkeld waarin naast renovatiewerken aan het bestaande gebouw ook een nieuwbouw opgenomen was. Dit laatste dossier is echter bijzonder lang op de wachtlijst blijven staan bij Agion, het Agentschap voor Infrastructuur in het Onderwijs. Uiteindelijk hebben we toch groen licht gekregen en subsidieert Agion het project nu voor 70%. De overige 30% wordt gedragen door de Congregatie

van de Zusters van de Heilige Jozef. Het totale kostenplaatje bedraagt om en bij de twee mio euro."

Uitzwevende bovenbouw

Het was architect Chris Vertriest, zelf ook van Bellegem, die zowel de renovatie begeleidde als het ontwerp van de nieuwe school tekende. "In een eerste fase werd het bestaande schoolgebouw beschermd tegen vochtproblemen en geïsoleerd volgens de wettelijke normen. De bedoeling van de nieuwbouw was dat die in relatie zou treden met de bestaande schoolomgeving. Het aanpalende terrein ligt echter zo'n 2,5 meter lager en vertoont zelf ook een vrij groot niveauverschil. Bovendien bevindt zich tussen de twee delen een openbaar wandelpad dat te allen tijde behouden moet blijven. Al deze vereisten vormden een grote uitdaging bij dit project."

"De oplossing vonden we in een volume van twee niveaus, waarvan de verdieping uitzweeft tot op het bestaande terrein. Op deze manier ontstaat er een fysieke verbinding tussen het bestaande en het nieuwe gedeelte en wordt tegelijk het openbare pad letterlijk 'overbrugd'. Op dat pad loop je nu dus 'onder de school door'. Een tweede visuele relatie hebben we gelegd door de volume- en straatgevellijn door te trekken van bestaand naar nieuw en door beide gevels af te werken met hetzelfde materiaal, met name witte crepi. Door de crepi op de bestaande gevel aan te brengen op een uitlating voorzien van cementplaten, kon die meteen ook zonder kap- of breekwerk gerenoveerd worden."

Klasboxen in vrolijke kleuren

De nieuwe kleuterschool is opgevat als een fris en kleurrijk geheel, bepaald door zijn omgeving. "Aangezien de directie open stond voor het afstappen van een traditionele 'gangindeling', zijn we uitgegaan van een grote, centrale speelzaal die in lijn ligt met de vernieuwde straatgevel van de bestaande school", licht Chris Verriest toe. "De zaal strekt zich uit over twee verdiepingen, waardoor er een imposante ruimtelijkheid ontstaat. Door de bestaande helling van het perceel te respecteren, is er aan het ene einde van het gebouw een bijkomende, overdekte buitenruimte als 'kelder verdieping'. In deze centrale, polyvalente zaal hebben we vervolgens verschillende klasboxen 'geschoven'. Er is één dubbele klas en er zijn drie enkele. Elke klas is aan de binnenzijde afgewerkt in geschilderd pleisterwerk en aan de buitenzijde met gevelpleister in een opvallende basiskleur: geel, blauw, rood en groen. Zo spreken ze hier nu van 'de gele klas', 'de groene klas ...'"

"De klasblokken worden begrensd door opmerkelijk veel beglazing, zodat er een permanente relatie ontstaat tussen enerzijds de klas en de weidse omgeving en anderzijds de klas en de aantrekkelijke zaal. Binnen dit concept moet interactie tussen klas en speelzaal mogelijk zijn van zodra gewenst, gewoon door de deuren open te zetten. Tot slot bevindt zich aan het uiteinde van het balkvormige bovenbouwvolume de nieuwe leraarskamer/vergaderzaal met aansluitend dakterras. Deze ruimte fungeert als hoge 'zichtbaken', met zowel een prachtig uitzicht op de binnen- als de buitenomgeving."

Het thermische gevelisolatiesysteem TURBO SO van Kreisel werd geleverd door Axo Industries. De afwerkingslaag 'Coat-031 protect' is een zelfreinigende siliconenharspleister met nanotechnologie. Het systeem

laat toe om gebouwen naadloos, zonder koudebruggen, aan de buitenzijde te isoleren. De uitgesproken kleuren om de uitspringende volumes te accentueren werden op maat van de ontwerper gemaakt. Zo kon een identieke kleur gebruikt worden voor zowel de plinten in aluminium als voor de sierpleister.

Ter plaatse gestort zichtbeton

Furnibo trad op als algemeen aannemer van de bouwwerken. Gedelegeerd bestuurder Steven Maeyaert: "De klassen zijn opgetrokken uit klassiek metselwerk en afgewerkt met crepi in vrolijke kleuren. Het was wel geen sinecure om het lijnenspel daarvan zonder overgangen en koudebruggen te laten doorlopen van buiten naar binnen. De kopse stukken van de polyvalente zaal zijn naadloos uitgevoerd in zichtbeton. Het gaat meer bepaald om ter plaatse, in onze eigen Bimet-bekisting gestort rheodynamisch beton. Dit was een verzoek van de architect omwille van de grote oppervlakken. Aangezien dat net in de koude winterperiode moest

gebeuren, was dat wel even spannend, maar op basis van onze ruime ervaring ter zake is alles goed verlopen.”

“Een andere uitdaging was de centrale box van twee verdiepingen. BM Engineering heeft elementen als windstabiliteit en afleiding van het gewicht naar de funderingen perfect op voorhand moeten berekenen. Op basis daarvan is de constructie beveiligd met zware windverbanden in de vorm van platte ijzers op de betonwanden. Voor het overige is in de klassen aluminium buitenschrijnwerk met superisolerende, zonwerende beglazing voorzien en is het gebouw uitstekend geïsoleerd.”

BM Engineering zorgde ook voor een quasi onzichtbare integratie van de technieken. “De soberheid en eigenzinnigheid van de architectuur vereiste dat de technieken niet storend in beeld zouden komen, maar eerder onopvallend”, aldus bestuurder Steven Beirinckx. “Het gaat om technieken als lagetemperatuurverwarming, speciale verlichting, vraaggestuurde ventilatie van het type D, daglichtsturing om het energieverbruik tot een minimum te beperken ... Door al deze toepassingen heeft het gebouw een E-peil dat lager ligt dan 70.”

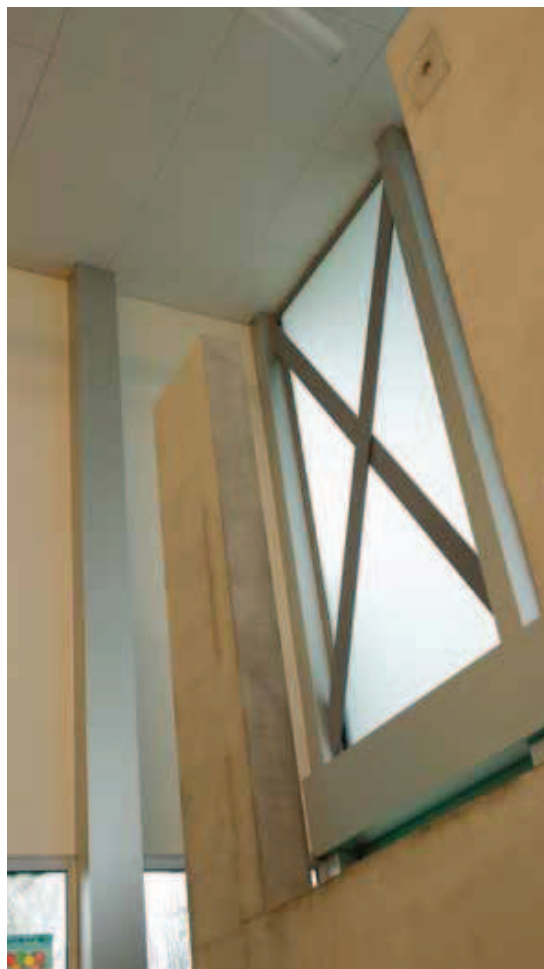
Lichten, zichten en doorzichten

Niet enkel het ontwerp op zich is fris en vrolijk, ook de binneninrichting. Architect Chris Vertriest: “Het meubilair is grotendeels op maat gemaakt. Elke klas beschikt over een kastenwand in de eigen hoofdkleur. Tussen de klasjes zit er een sanitair blok, zodat de kleuters niet naar buiten moeten en de juf een oogje in het zeil kan houden. Elke klas heeft twee niveaus: een gelijkvloers en een zitput met daarboven een apart verdiepje. Op het eerste verdiep van de zaal is er over de volledige achterzijde een kastenwand voorzien als berging. De deuren zijn afgewerkt in akoestisch materiaal. Deze grote oppervlakte was nuttig hiervoor om het geluid te helpen dempen. Ook het plafond is afgewerkt met akoestische panelen.”

“Een speciaal effect, waar wij als architectenbureau graag mee experimenteren, zijn de openingen in de zichtbetonwanden van de grote zaal. Op die manier ontstaan er vanuit verschillende hoeken en kanten onverwachte lijnen en doorzichten, zowel naar binnen als naar buiten. Het dynamische lijnenspel van de verlichting versterkt dit effect nog meer.”

Stijgende interesse

“Het is bijna letterlijk een ‘veel-zijdig’ geheel geworden, sober maar met leuke details”, besluit een tevreden directeur Dirk Demarcke. “De open structuur met veel relaties en de kleurrijke gevelpleisters resulteren in een frisse en attractieve kleuterschool. En die aanpak loont, want sinds de plannen getekend zijn en het gebouw er nu staat, is het leerlingenaantal enorm toegenomen. Ze komen nu zelfs al uit de verdere omgeving hier naar toe. Misschien moeten we stilaan aan een volgende uitbreiding beginnen denken...”

TECHNISCHE FICHE

Kleuters Bellegem krijgen kleurrijke nieuwbouw

- | **Architectuur:** Chris Vertriest, Bellegem
- | **Aluminium muurafdekkappen:** Claerhout aluminium, Harelbeke
- | **Aluminiumschrijnwerk:** Alu decor, Wevelgem
- | **Beglaasde balustrades:** Tilcon Metaalconstructies, Diksmuide
- | **Beton levering:** Holcim, Nivelles
- | **Beton levering:** OBC, Oudenaarde
- | **Binnenschrijnwerk en binnendeuren - verlaagd plafond:** Vanver, Zwevezele
- | **Chape en PUR:** Bob Defraeye, Koekelare
- | **Dakdichting:** Huro, Oostnieuwkerke
- | **Elektriciteitswerken:** Jaak Andries, Temse
- | **Energieverslaggever:** Asteria, Roeselare
- | **Gevelbekleding - krabbepleistering:** Cherchye Aspect, leper
- | **Hoofdaannemer ruwbouw:** Furnibo, Veurne
- | **Ijzervlechtwerken:** De Waele Xavier, Waregem
- | **Levering Crepi:** Axo industries, leper
- | **Metalen leuning en borstweringen:** Lannoo metaalwerken, Ingelmunster
- | **Omgevingsaanleg en wegeniswerken:** Tuinteam, Veurne
- | **Polierbeton:** Mario Rambour, Houthulst
- | **Schilderwerken:** Jodecor, Marke
- | **Spanplafonds en spanwanden:** Mona Visa, Rumbeke
- | **Stabiliteit / technieken:** BM Engineering Boucherie & Maes, Roeselare
- | **Technieken:** Vandewalle, Jabbeke
- | **Tegels:** F.C.C., Nieuwpoort
- | **Trappen:** Betesco, Waregem
- | **Vast en los meubilair:** Dox, Lier
- | **Veiligheidscoördinatie:** Bureau R. De Jaeghere, Bissegem
- | **Vloerbekleding:** Multistep, Kortrijk